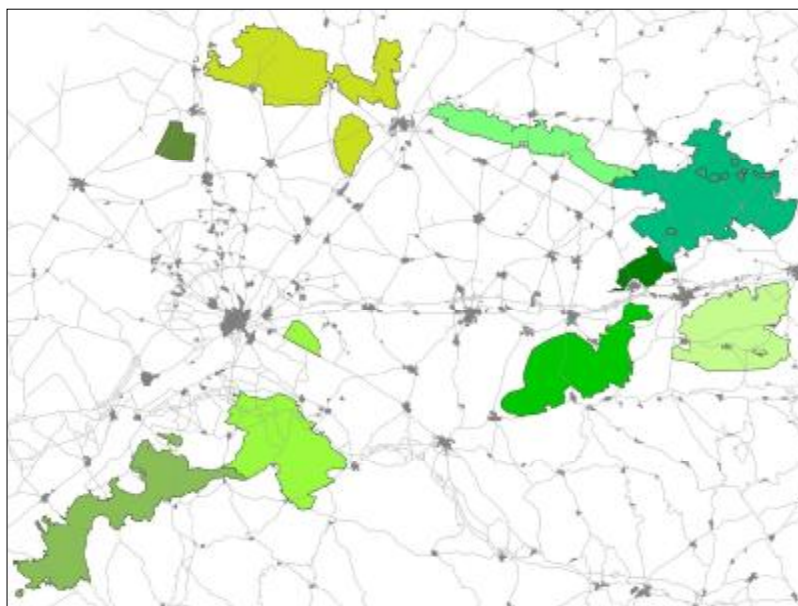


Procés participatiu per elaborar els plans de gestió de les ZEPA de la plana de Lleida

ZEPA de Belianes-Preixana i de Granyena

Març de 2010



Pla de gestió de les ZEPA de la plana de Lleida

www.zepasponent.cat

Òrgan promotor



Coordinació



Procés participatiu

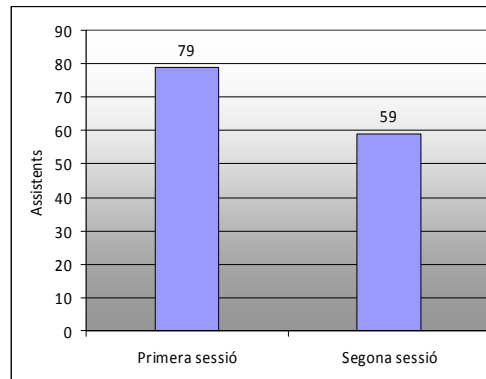




1. Dades sobre els assistents al procés participatiu

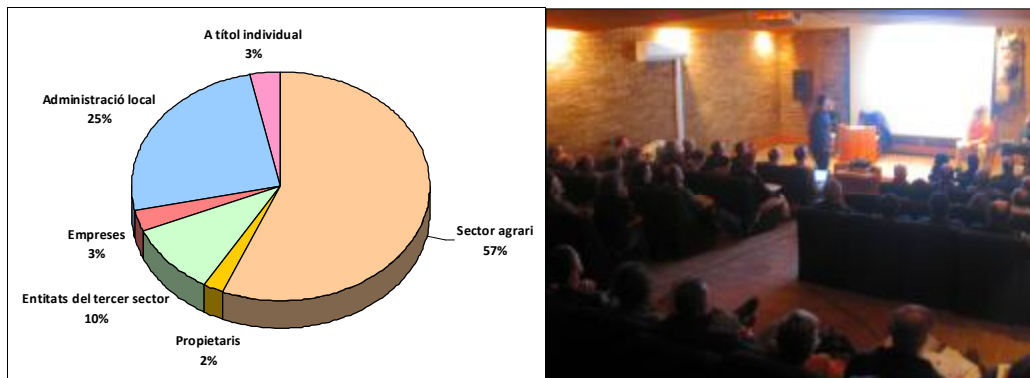
Les sessions de debat de les ZEPA dels Secans de Belianes-Preixana i de Granyena van tenir lloc al municipi de Belianes, els dies 21 de gener i 11 de febrer de 2010, concretament a la Fonoteca Municipal. En total, hi van assistir 138 persones. La sessió amb més afluència va ser la primera, mentre que a la segona, l'assistència fou menor (Figura 1). Un 40 % dels participants de la segona sessió ja havien assistit a la primera.

Figura 1. Assistents a les sessions de debat sobre les ZEPA de Belianes-Preixana i de Granyena



Pel que fa al perfil dels participants, la majoria estaven directament relacionats amb el sector agrari (propietaris particulars o representants de sindicats agraris, col·lectivitats de regants o cooperatives de productors). Una quarta part dels participants representaven administracions locals (ajuntaments de la zona, consells comarcals i la Diputació de Lleida), mentre que un 10% representaven entitats del tercer sector, especialment entitats conservacionistes. També hi assistiren participants del món empresarial (Figura 2).¹

Figura 2. Perfil dels participants a les dues sessions de debat sobre la ZEPA de Belianes-Preixana i de Granyena



¹ També van assistir com a observadors a les sessions membres dels departaments de la Generalitat de Catalunya promotors del procés (DMAH i DAR), que no van participar al treball en grups.



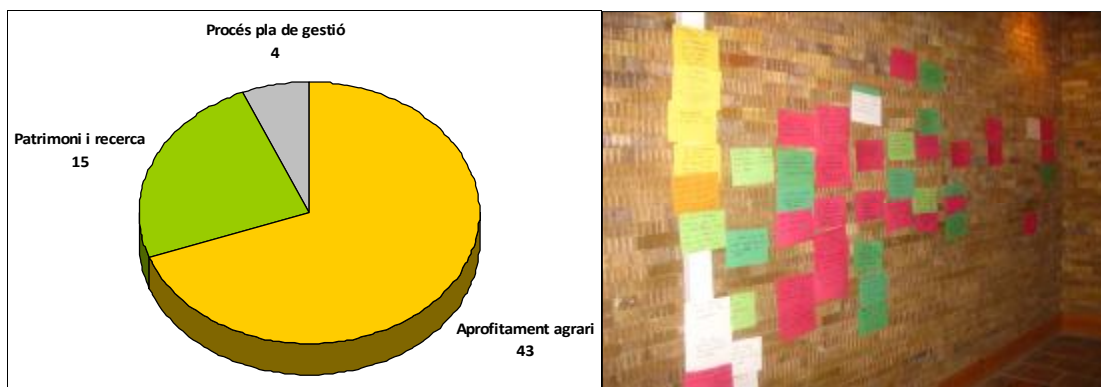
2. Diagnosi de l'espai

Durant la primera sessió de debat, els participants van treballar en la diagnosi de l'espai, debatent els aspectes clau que poden condicionar la gestió de l'espai. Les aportacions s'han agrupat segons tres grans blocs dels plans de gestió, i també s'han distingit aquelles aportacions que tenien a veure amb el procés d'elaboració del pla de gestió:

- Aprofitament agrari
- Patrimoni natural i cultural i recerca
- Altres activitats, divulgació i interpretació ambiental
- Procés d'elaboració del pla de gestió

Els participants van fer un total de **62 aportacions**, la gran majoria de les quals tenien a veure amb l'aprofitament agrari, mentre que una quarta part feien referència al patrimoni natural i cultural i a la recerca (cap aportació tenia a veure amb el bloc d'altres activitats i divulgació). Quatre aportacions també feien referència al procés d'elaboració del pla de gestió (Figura 3).

Figura 3. Aportacions de diagnosi efectuades, segons el bloc del pla de gestió (62 aportacions)



A continuació es recullen les aportacions a la diagnosi conjunta elaborada pels participants. S'agrupen les aportacions segons si tenen signe positiu o negatiu, i també s'indiquen aquelles aportacions que són neutrals.

1. Aprofitament agrari	
Aspectes positius	Aspectes negatius
<ul style="list-style-type: none"> - Hi ha pagesos disposats a col·laborar en l'aplicació de mesures de conservació - El reg de suport permetria fomentar productes mediterranis, més competents en un mercat globalitzat - Les concentracions permeten la rendibilitat de les finques - Qui millor coneix i pot gestionar el territori és la gent del territori - Els pagesos ja saben com garantir que es conservin les aus i en coneixen els costums 	<ul style="list-style-type: none"> - El pagès no té prou assessorament directe (de l'IRTA, de l'Administració, etc.) - Gran decepció social perquè s'han frustrat moltes expectatives de reg i de deixar una bona herència als fills - Condicionants de la protecció sobre l'activitat agrària (reg, ampliació d'instal·lacions etc.) - El reg també presenta incerteses (anys de sequera, preus de l'aigua, etc.) - Les concentracions parcel·làries tampoc són positives - Si les ZEPA limiten el reg i la dotació d'aigua, la gent dels pobles haurà de marxar - Les dones pageses, els joves agricultors i els ATP no tenen tracte preferent - Es juga amb l'edat de molts pagesos per pactar compensacions econòmiques mínimes - Les compensacions no tenen futur perquè no són fixes i perquè el territori vol viure de treballar



Aspectes neutrals	
- Els regs històrics tenen uns drets històrics	
2. Patrimoni natural i cultural i recerca	
Aspectes positius	Aspectes negatius
- Els fems de les granges aporten aliment als ocells - Les aus necessiten l'agricultura per mantenir-se	- La relació aus-agricultura no està prou estudiada en alguns aspectes - S'ha fet demagògia vers les ZEPA de secà: en realitat, quan es rega a manta les aus hi van a beure
Aspectes neutrals	
- Els punts d'aigua permanents són vitals per a la fauna - El sisó es troba al canal d'Urgell, en un radi de 5 km. Necessita afluència	
3. Altres activitats, divulgació i interpretació ambiental	
Aspectes positius	Aspectes negatius
- La caça ja funciona bé sense limitacions i compleix funcions positives - Hi ha possibilitats de diversificar l'economia més enllà del reg (indústria, ramaderia, turisme, etc.) - El territori té potencial per explotar el sector turístic - Les energies renovables són una oportunitat	- Incertesa pels condicionants que les ZEPA puguin introduir en l'activitat econòmica (ramaderia, caça, energies renovables, activitat extractiva etc.) - L'ampliació de les limitacions a l'activitat ramadera: les explotacions de la zona combinen activitat agrària i ramadera - Cada cop hi viu menys gent jove als pobles. El despoblament és un gran problema per als pobles, que es queden sense futur - El turisme ornitològic no és la solució per als territoris amb ZEPA el turisme rural és incipient. La climatologia no els incentiva
Aspectes neutrals	
-	

3. Propostes d'objectius i actuacions recollides en tot el procés participatiu

Entre la primera i la segona sessió, l'equip de participació va recollir totes les propostes d'objectius i actuacions que es van formular per al pla de gestió. Les propostes van arribar de diverses fonts:

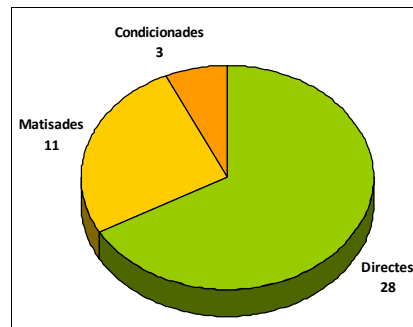
- Grups de treball de la primera sessió de debat
- Qüestionaris individuals lliurats durant la primera sessió
- Aportacions a la bústia web del procés (correu electrònic)
- Manifest de la Plataforma en defensa de la terra i els drets (document de mínims), 5 de febrer de 2010

Un cop recollides, les propostes es van sintetitzar (cas que tinguessin redactats similars les unes amb les altres) i es van estructurar segons blocs per tal de facilitar el debat.

Per a les ZEPA de Belianes-Preixana i de Granyena, es van comptabilitzar **42 propostes**, de les quals quasi tres quartes parts es podien incorporar directament al debat que va tenir lloc durant la segona sessió, 11 van ser matisades per l'equip redactor i només 3 van restar fora del debat, condicionades al que establissin altres normatives, així com la Declaració d'Impacte Ambiental del projecte del sistema del Canal Segarra-Garrigues (Figura 4).



Figura 4. Propostes que s'incorporen al debat sobre el pla de gestió a les ZEPA de Belianes-Preixana i de Granyena
(42 propostes)



3.1. Propostes directament incorporables al pla de gestió

A continuació es recullen totes aquelles propostes que, tal com van ser formulades en el procés participatiu, podien encaixar bé en el marc del pla de gestió. Això, però, no significa que totes aquestes propostes siguin incorporades directament, ja que els treballs del pla de gestió hauran de concretar i desenvolupar el seu contingut.

1. Aprofitament agrari

- Fomentar que les dones pageses, els joves agricultors i els agricultors a títol principal (ATP) tinguin un tracte preferent
- Impulsar que la ZEPA sigui considerada d'interès general, a l'igual que l'obra del canal Segarra – Garrigues
- Aplicar mesures compensatòries als afectats per la ZEPA
- Apostar per opcions d'ecoconcentració i regs de suport que permetin un treball agrícola sostenible i que alhora arrelhi la gent al territori
- Flexibilitzar la dotació d'aigua segons les necessitats dels cultius
- Mantenir els conreus econòmicament rendibles
- Impulsar l'agricultura de conservació i sobretot la sembra directa com a model de gestió del cultius herbacis i arboris
- Oferir assessorament tècnic per a les activitats agràries, per gestionar adequadament les possibles limitacions i garantir la seva viabilitat
- Impulsar la concentració parcel·lària o una eco-concentració que permeti l'agrupament de finques
- Respectar els drets històrics dels regs, en base a les seves dotacions i cabdals reconeguts

2. Patrimoni natural i cultural i recerca

- Estudiar la compatibilitat entre la conservació de la natura amb el reg de suport, concretament l'adaptació de les aus estepàries a diferents escenaris de reg
- Augmentar el coneixement científic del territori, sempre sobre la base del principi de precaució
- Evitar grans concentracions que canviïn el patrimoni del territori
- Requalificar la ZEPA si es demostra que no hi ha aus
- Fer estudis sobre productivitat agrària a la zona i sobre el manteniment de la població al territori
- Dur a terme una prova pilot de reg amb dotació a gran parcel·la
- Fer estudis sobre el número de guarets necessaris per mantenir la població d'ocells
- Fer estudis i seguiment sobre el número d'incendis
- Fer un seguiment per garantir la viabilitat de totes les actuacions incloses al pla de gestió
- Fer estudis sobre la relació entre la diversitat de cultius i espècies d'aus

3. Altres activitats, divulgació i interpretació ambiental

- Programar un pla de formació per crear llocs de treball vinculats al territori i al nou escenari amb la ZEPA
- Valorar el PIB de la zona i si disminueix prendre mesures per garantir el creixement o la sostenibilitat econòmica
- Garantir que les iniciatives econòmiques coherents amb el projecte tinguin el recolzament i la promoció de l'administració
- Fer compatibles les rutes pels camins agraris i itineraris guiats



- Augmentar la valoració social de la tasca històrica de pagesos i ramaders
- Crear i senyalitzar itineraris ornitològics, i promocionar-los turísticament
- Apostar per un turisme de qualitat amb el suport de les administracions
- Gestionar els vedats de caça local com fins ara s'ha anat fent, orientats al control de les espècies cinegètiques existents i a l'obtenció de recursos econòmics per a la reparació de camins, sèquies i altres millores comunals

3.2. Propostes incorporables al pla de gestió, amb matisos de l'equip redactor

A continuació es presenten propostes derivades del procés de participació, que han estat matisades per l'equip redactor dels plans de gestió, per tal d'augmentar la concreció i adequació de les afirmacions al contingut del pla de gestió. Els matisos de l'equip redactor s'indiquen amb un color distingit.

1. Aprofitament agrari

- Donar llibertat i flexibilitat als cultius i conreus dins la ZEPA, tenint en compte la viabilitat econòmica dels mateixos, **sempre dins del marc de les necessitats de mosaic i característiques de conreu determinades per l'objectiu de conservació**
- Donar llibertat en l'acumulació de dotacions de reg **sense que signifiqui una alteració substancial de la composició d'usos actual**
- No limitar el desenvolupament de les indústries alimentàries presents i futures. **A nivell d'implantació, complint la Llei d'Urbanisme i el Pla Territorial de Ponent**

2. Patrimoni natural i cultural i recerca

- Garantir que la població local sigui escoltada i estigui present en la definició, implementació i gestió dels plans, amb vot i veu, **definint un model de gestió participatiu**
- Conservar el patrimoni arquitectònic relacionat amb la cultura de l'aigua: molins fariners del riu Corb, ulls i sèquies del Corb, etc., **i posar-lo en valor per la seva interpretació**
- Conservar les cabanes agràries i fer que siguin útils per als nius però també per als pagesos, **posant-les en valor com a part del patrimoni i possible atractiu**

3. Altres activitats, divulgació i interpretació ambiental

- Garantir aigua per tothom i per tots els usos, amb diferents tarifes (industrial, municipal, lúdica, agrària i ramadera) **condicionat als resultats de les proves pilot**
- Potenciar i crear nous centres d'interpretació **integrals (paisatge agrari, patrimoni cultural i etnològic, pràctiques agrícoles i medi natural)**
- Impulsar una ramaderia adequada a les mesures ambientals, tot i aprofitant les dejeccions ramaderes amb els nivells d'aplicació adequats, **seguint la normativa sectorial i la regulació de les zones vulnerables per nitrats**

3.3. Propostes condicionades a normatives o a la DIA del Segarra-Garrigues

Algunes de les propostes que es van recollir en les sessions de debat, o per altres vies, no tenien un bon encaix en el pla de gestió, bé perquè estaven condicionades al que establissin altres normatives, bé perquè la Declaració d'Impacte Ambiental del Canal Segarra-Garrigues condicionava el marge de maniobra del pla de gestió.

En el cas de les ZEPA de Belianes-Preixana i de Granyena, les propostes condicionades són les següents:

- Estendre la corresponent xarxa de reg del Canal Segarra-Garrigues amb la capacitat màxima de 6.500 m³/ha any, tot i que no s'utilitzi per ara
- Arribar fins al final del projecte del Canal Segarra-Garrigues i les seves derivacions
- Permetre creixements urbanístics dins les ZEPA

3.4. Propostes addicionals a les derivades del procés participatiu

A continuació es recullen propostes provinents dels treballs del pla de gestió, de les directrius de 2006 i del Programa de conservació dels hàbitats i les aus estèpiques elaborat pel DMAH l'any 2005. Aquestes propostes, malgrat que no van sorgir del procés de participació, també van entrar a discussió durant la segona sessió de debat, i tenien a veure, sobretot, amb el patrimoni i la divulgació ambiental.



1. Aprofitament agrari

- Estudiar el sector de les activitats extractives i fomentar-ne la restauració amb objectius ambientals
- Incrementar la superfície de guarets adequats i erms d'acord amb els propietaris

2. Patrimoni natural i cultural i recerca

- Conservar i potenciar els hàbitats d'interès prioritari a la zona de Granyena i millorar les masses forestals
- Conservar les poblacions d'esparver cendrós i, en especial, sensibilitzar els agricultors de cara a evitar la pèrdua de nius durant la sega del cereal
- Definir models predictius de la distribució de diverses espècies d'aus estèpiques
- Potenciar la població de sisó de la zona
- Executar un pla de seguiment anual de l'estat de conservació de les espècies estèpiques

3. Altres activitats, divulgació i interpretació ambiental





- Crear una xarxa d'itineraris i miradors paisatgístics tot aprofitant l'orografia del territori i la ubicació enlairada de molts pobles
- Fomentar la restauració i l'equipament interpretatiu i de l'entorn dels castells
- Controlar l'activitat cinegètica i assessorar les societats de caçadors per incrementar les poblacions de perdiu i conill.
- Fomentar els negocis turístics especialment als cascs urbans dels pobles

4. Síntesi de les propostes, prioritzades a la segona sessió de debat

A continuació s'exposen els resultats de la priorització i el debat de les propostes recollides durant el procés.

En primer terme, amb el símbol (!) s'indica si es considera que la proposta, tal com està redactada, implicarà una participació activa de la població local. Aquelles propostes que, per tal de dur-se a terme, requereixen una implicació important de la població, són crítiques i cal valorar-ne el suport que generen, ja que això en permetrà preveure'n el seu èxit futur.

També s'indica el grau de suport de cada proposta amb un gràfic que recull el percentatge de respostes corresponents als quatre valors amb els quals els participants podien qualificar les propostes:

Codi	Valoració
	0 En desacord
	1 Poc important
	2 Força important
	3 Molt important

També es valora la mitjana (x) de valoracions que va rebre cada proposta. El valor resultant és el que marca l'ordre amb el qual es presenten les propostes (de millor a pitjor valorades).

Totes les propostes sotmeses a debat van rebre, en general, una valoració positiva pels participants. S'han detectat 12 que requereixen una implicació important de la població (marcades amb (!) a la taula). D'aquestes, són especialment rellevants aquelles que no van rebre cap valoració negativa:

- Oferir assessorament tècnic per a les activitats agràries, per gestionar adequadament les possibles limitacions i garantir la seva viabilitat (x= 2,4)
- Augmentar la valoració social de la tasca històrica de pagesos i ramaders (x= 2,5)
- Gestionar els vedats de caça local com fins ara s'ha anat fent, orientats al control de les espècies cinegètiques existents i a l'obtenció de recursos econòmics per a la reparació de camins, sèquies i altres millores comunals (x=2)

Al dors de les taules, també es recullen els matisos i altres propostes que van realitzar els participants, així com el recull de les propostes més ben valorades dins de cada grup. Algunes d'aquestes propostes es feien a partir de les propostes presentades en els qüestionaris de valoració individual, però altres propostes eren formulades pel grup a partir d'un debat espontani.



1. Aprofitament agrari		(0=en desacord; 3=molt important)						
PROPOSTES A DEBAT		- X	0%	20%	40%	60%	80%	100%
Mantenir els conreus econòmicament rendibles		2,6						
Fomentar que les dones pageses, els joves agricultors i els agricultors a títol principal (ATP) tinguin un tracte preferent		2,5						
Donar llibertat i flexibilitat als cultius i conreus dins la ZEPA, tenint en compte la viabilitat econòmica dels mateixos, sempre dins del marc de les necessitats de mosaic i característiques de conreu determinades per l'objectiu de conservació	!	2,5						
Respectar els drets històrics dels regs, en base a les seves dotacions i cabdals reconeguts		2,5						
Impulsar una ramaderia adequada a les mesures ambientals, tot i aprofitant les dejeccions ramaderes amb els nivells d'aplicació adequats, seguint la normativa sectorial i la regulació de les zones vulnerables per nitrats		2,5						
Garantir que la població local sigui escoltada i estigui present en la definició, implementació i gestió dels plans, amb vot i veu, definint un model de gestió participatiu	!	2,5						
Aplicar mesures compensatòries als afectats per la ZEPA	!	2,4						
Apostar per opcions d'ecoconcentració i regs de suport que permetin un treball agrícola sostenible i que alhora arrelhi la gent al territori ¹	!	2,4						
Oferir assessorament tècnic per a les activitats agràries, per gestionar adequadament les possibles limitacions i garantir la seva viabilitat	!	2,4						
Impulsar que la ZEPA sigui declarada d'interès general, a l'igual que l'obra del canal Segarra – Garrigues		2,4						
No limitar el desenvolupament de les indústries alimentàries presents i futures. A nivell d'implantació, complint la Llei d'Urbanisme i el Pla Territorial de Ponent		2,3						
Flexibilitzar la dotació d'aigua segons les necessitats dels cultius		2,2						
Donar llibertat en l'acumulació de dotacions de reg sense que signifiqui una alteració substancial de la composició d'usos actual		2,1						
Impulsar la concentració parcel·lària o una eco-concentració que permeti l'agrupament de finques	!	2,1						
Estudiar el sector de les activitats extractives i fomentar la seva restauració amb objectius paisatgístics i ambientals		1,9						
Impulsar l'agricultura de conservació i sobretot la sembra directa com a model de gestió del cultiu herbacis i arboris		1,8						
Enllestir totes les concentracions parcel·làries iniciades amb criteris de conservació (ecoconcentracions) ²		1,8						



Propostes matisades pels participants

¹ Afegint "amb les compensacions adients"

² Quins són aquests criteris? (matís a), també amb criteris de producció (matís b)

Noves propostes

- Establir les xarxes de reg secundàries de forma gratuïta
- Impulsar contractes ambientals, que són per protegir l'activitat agrària i alhora les aus, amb un pagament mínim compensatori pels serveis ambientals que ofereixen els terrenys, i amb un finançament clar.

Propostes prioritzades en el treball en grup

Donar llibertat d'alternança dels cultius
Aquesta mesura permetria adaptar-se al mercat, garantir el sanejament de les produccions, i garantir la rendibilitat de les explotacions agràries
Establir dotacions de reg flexibles
Estudiar, zona per zona, quina dotació de reg permetria la compatibilització del regadiu amb les espècies que es troben en cada lloc.. Tant pel que fa als conreus herbacis com als llenyosos. L'equilibri entre natura i reg és possible si les dotacions són flexibles.
Impulsar la concentració parcel·lària (amb criteris de conservació: ecoconcentracions)
Dur a terme concentracions parcel·làries que tinguin en compte criteris de conservació del patrimoni (que es respectin camins històrics, construccions de pedra seca, marges...). Això permetria optimitzar recursos i facilitar la gestió, a més d'altres avantatges que significa la concentració parcel·lària. Tanmateix, hi ha alguns dubtes respecte com s'hauria d'aplicar l'ecoconcentració (quins criteris utilitzaria).
Establir instal·lacions de reg preparades per 6.500 m³ / ha any
També en les zones on només es podrà fer reg de suport, per si més endavant canvien les condicions i tingués sentit regar, garantir que la instal·lació ja estigués feta, perquè fer-ho llavors seria més complicat.
Estudiar la viabilitat del reg amb dotació a gran parcel·la
Permetre les acumulacions de dotacions de reg, que es pugui repartir dins d'una mateixa finca per tal de poder produir en regadiu mantenint espais de secà. Això implicaria fer una prova pilot costejada per l'administració, per a un període de temps determinat.

Promoure la sembra directa i l'agricultura de conservació
Aquesta modalitat de conreu és positiva per a les aus i per a l'agricultura. Aquesta proposta va generar una mica de discussió perquè la sembra directa pot tenir sentit en alguns cultius, però en d'altres no tant.
Respectar les dotacions dels regs històrics
A partir de la titularitat dels drets existents.
Aplicar mesures compensatòries adients per a propietaris i municipis
Es visualitza aquesta opció com un últim recurs. Aquestes mesures haurien de tenir en compte tota la diversitat de criteris que es poden aplicar, en base a conceptes avaluable (cas per cas, atenent als drets cessants - La Plataforma per la terra ha treballat els conceptes avaluable). Hi ha moltes possibilitats: deducció de costos etc. Cal que les compensacions siguin no només per als titulars de les finques, sinó també per a Ajuntaments i altres activitats econòmiques afectades per la ZEPA.
Impulsar una ramaderia adequada i poder utilitzar els purins (complementarietat)
Promoure una ramaderia respectuosa amb la normativa i permetre l'aplicació de purins i fems sempre que es compleixi la legislació al respecte (zones vulnerables per nitrats) i no es produeixin situacions com les actuals de contaminació de sòls i aqüífers.
Capacitat de decidir des del territori en la gestió de la ZEPA
La veu del territori ha de ser escoltada i tinguda en compte, sigui quin sigui l'òrgan de gestió que es creï.
Realitzar proves sobre la compatibilitat entre reg de suport i la conservació de les aus
Fer proves reals, i no estudis teòrics de recerca.



2. Patrimoni natural i cultural i recerca		(0=en desacord; 3=molt important)						
PROPOSTES A DEBAT		- X	0%	20%	40%	60%	80%	100%
Conservar les cabanes agràries i fer que siguin útils per als nius però també per als pagesos, posant-les en valor com a part del patrimoni i possible atractiu	!	2,9						
Fer estudis sobre productivitat agrària a la zona i sobre el manteniment de la població al territori		2,4						
Fer un seguiment per garantir la viabilitat de totes les actuacions incloses al pla de gestió		2,4						
Conservar el patrimoni arquitectònic relacionat amb la cultura de l'aigua: molins fariners del riu Corb, ulls i sèquies del Corb, etc., i posar-lo en valor per la seva interpretació		2,3						
Requalificar la ZEPA si es demostra que no hi ha aus		2,2						
Dur a terme una prova pilot de reg amb dotació a gran parcel·la		2,2						
Estudiar la compatibilitat entre la conservació de la natura amb el reg de suport, concretament l'adaptació de les aus estepàries a diferents escenaris de reg ¹		2,1						
Evitar grans concentracions que canviïn el patrimoni del territori		2						
Fer estudis sobre la relació entre la diversitat de cultius i espècies d'aus		2						
Executar un pla de seguiment anual de l'estat de conservació de les espècies estèpiques ²		2						
Augmentar el coneixement científic del territori, sempre sobre la base del principi de precaució		1,8						
Fer estudis i seguiment sobre el número d'incendis ³		1,8						
Incrementar la superfície de guarets adequats i erms d'acord amb els propietaris	!	1,8						
Fer estudis sobre el número de guarets necessaris per mantenir la població d'ocells ⁴		1,7						
Conservar i potenciar els hàbitats d'interès prioritari a la zona de Granyena i millorar les masses forestals ⁵		1,7						
Definir models predictius de la distribució de diverses espècies d'aus estèpiques		1,7						
Conservar les poblacions d'esparver cendrós i, en especial, sensibilitzar els agricultors de cara a evitar la pèrdua de nius durant la sega del cereal	!	1,6						
Potenciar la població de sisó de la zona		1,5						



Propostes matisades pels participants

- ¹ S'afegeix "les espècies no s'adapten, necessiten uns requeriments molt concrets"
- 2 Executar un **pla bi o tri-anual** de seguiment anual de l'estat de conservació de les espècies estèpiques
- ³ S'afegeix "Millorar o incrementar" els estudis, que ja estan fets.
- 4 Fer estudis sobre el número de guarets necessaris per mantenir **i millorar** la població d'ocells
- ⁵ Es matisa que cal estudiar bé la millora de masses forestals

Noves propostes

- Estudiar com fer compatibles la conservació de la natura amb el reg de suport

Propostes prioritzades en el treball en grup

Regular les poblacions d'espècies "plaga" com el conill, la garsa o l'estornell
Aquestes poblacions plaga afecten l'agricultura però també les comunitats naturals.

Conservar els hàbitats prioritaris per a les aus i les zones amb vegetació natural
Aquesta proposta es considera prioritària ja que és, en si mateixa, el sentit de la declaració de la ZEPA.

Permetre la requalificació de les ZEPA si es demostra científicament que no hi ha aus
Si desapareixen les aus que van motivar la declaració de la ZEPA, aquesta ja no té sentit i s'hauria de retirar la protecció.

Conservar tot el patrimoni arquitectònic i cultural de l'espai
Aquesta mesura genèrica agrupa d'altres mesures més concretes del full de propostes, com per exemple "conservar les cabanes agràries i fer que siguin útils per als nius però també per als pagesos, posant-les en valor com a part del patrimoni i possible atractiu", i "conservar el patrimoni arquitectònic relacionat amb la cultura de l'aigua: molins fariners del riu Corb, ulls i sèquies del Corb, etc., i posar-lo en valor per la seva interpretació".

Evitar actuacions que afectin qualsevol element patrimonial inventariat
Evitar la degradació del patrimoni catalogat.

Sensibilitzar i implicar els agricultors pel que fa a la seva activitat, per tal de conservar les aus
Qualsevol mesura per conservar les aus ha de comptar amb la implicació de la pagesia, ja que sense la seva intervenció el manteniment de les poblacions no serà possible.

Executar un pla de seguiment anual sobre l'estat de les aus amb la participació dels pagesos-propietaris
Es destaca la importància de la participació de la gent que treballa al territori, per evitar que es facin estudis d'esquena al territori.



3. Altres activitats, divulgació i interpretació ambiental		 (0=en desacord; 3=molt important)						
PROPOSTES A DEBAT		\bar{x}	0%	20%	40%	60%	80%	100%
Garantir que les iniciatives econòmiques coherents amb el projecte tinguin el recolzament i la promoció de l'administració		2,7						
Valorar el PIB de la zona i si disminueix prendre mesures per garantir el creixement o la sostenibilitat econòmica		2,6						
Augmentar la valoració social de la tasca històrica de pagesos i ramaders ¹	!	2,5						
Garantir aigua per tothom i per tots els usos, amb diferents tarifes (industrial, municipal, lúdica, agrària i ramadera) condicionat als resultats de les proves pilot ²		2,3						
Programar un pla de formació per crear llocs de treball vinculats al territori i al nou escenari amb la ZEPA		2,2						
Fer compatibles les rutes pels camins agraris i itineraris guiats		2,1						
Gestionar els vedats de caça local com fins ara s'ha anat fent, orientats al control de les espècies cinegètiques existents i a l'obtenció de recursos econòmics per a la reparació de camins, sèquies i altres millores comunals ³	!	2						
Potenciar i crear nous centres d'interpretació integrals (paisatge agrari, patrimoni cultural i etnològic, pràctiques agrícoles i medi natural) ⁴		2						
Apostar per un turisme de qualitat amb el suport de les administracions		2						
Fomentar els negocis turístics especialment als cascos urbans dels pobles		2						
Fomentar la restauració i l'equipament interpretatiu i de l'entorn dels castells ⁵		1,9						
Controlar l'activitat cinegètica i assessorar les societats de caçadors per incrementar les poblacions de perdiu i conill ⁶	!	1,8						
Crear i senyalitzar itineraris ornitològics, i promocionar-los turísticament		1,6						
Crear una xarxa d'itineraris i miradors paisatgístics tot aprofitant l'orografia del territori i la ubicació enlairada de molts pobles		1,6						
Disposar espais a l'interior de la ZEPA per desenvolupar activitats esportives compatibles amb l'objectiu de la declaració de la ZEPA i que puguin aportar rendibilitat econòmica		1,5						



Propostes matisades pels participants

- ¹ Augmentar la valoració social de la tasca històrica, **actual i futura**, de pagesos i ramaders (aportacions repetides en aquest sentit)
- ² S'afegeix "sense malbaratar-la" (l'aigua)
- ³ S'afegeix que la gestió fins a l'actualitat es podria millorar molt (aportacions repetides en aquest sentit)
- ⁴ Potenciar i crear nous centres d'interpretació integrals (paisatge agrari, patrimoni cultural i etnològic, pràctiques agrícoles i medi natural, **patrimoni o valors ecològics**)
- ⁵ S'afegeix "i molins en el cas del riu Corb"
- ⁶ Les poblacions actuals de conills són superiors a les naturals i són nefastes per a l'agricultura (són una plaga), en canvi les perdus no. Cal doncs controlar la població de conill, i no incrementar-la (aportacions repetides en aquest sentit).

Noves propostes

- Declarar d'interès general l'obra, el finançament del qual ha d'ésser únicament per l'aigua consumida

Propostes prioritzades en el treball en grup

Augmentar la valoració de la tasca històrica, actual i futura de pagesos i ramaders

En relació a la proposta, l'element de consens al grup era que la tasca de pagesos i ramaders, fos compatible amb la conservació de la natura.

Garantir que les iniciatives econòmiques coherents i respectuoses amb el projecte tinguin el recolzament i la promoció de l'administració

Tanmateix aquest aspecte, és un objectiu més que una proposta. En qualsevol cas, és important garantir-ho i concretar-ho a la pràctica: l'administració ha de fomentar les iniciatives coherents amb la lògica dels plans de gestió i de la protecció.

Gestionar els vedats de caça locals com fins ara, orientats al control de les espècies existents i a l'obtenció de recursos econòmics pel territori

El recursos derivats de l'activitat cinegètica són fonts de finançament importants per als municipis i s'usen per a la reparació de camins, sèquies i altres millores comunals; per tant cal gestionar els vedats de caça de forma òptima (la gestió fins al moment és millorable). Relacionat amb això anterior, els membres del grup que duen a terme activitats agràries, van explicar a la resta de participants aspectes relacionats amb l'afectació que causen algunes de les espècies de fauna que són objecte de caça, com els conills o les perdus (veure matís 6 i la proposta corresponent).

Programar un pla de formació per crear llocs de treball vinculats al territori i al nou escenari amb la ZEPA

Aquesta proposta és interessant ja que és una forma concreta de fixar la població al territori. Cal tenir considerat l'ocupació que es pot generar en l'escenari futur de les ZEPA (vinculada a la protecció, però no necessàriament).

Valorar el PIB de la zona i si disminueix, prendre mesures per garantir el creixement o la sostenibilitat econòmica

Es tracta d'una proposta força general, que caldria concretar, però és interessant com a indicador de l'estat socioeconòmic del territori, sobretot per a emprendre mesures de correcció a actuació.